

Webinar zorg & welzijn

Nieuwe wetgeving – rookvrije omgevingen

Inhoud

- Nieuwe wetgeving – wat staat er in de wet? (FOD)
- Welke stappen neem je om minimaal in orde te zijn? (Gezond Leven)
- Welke signalisatie kan je gebruiken? (Generatie Rookvrij)
- Hoe past dit in een ruimer rookbeleid? (Vlaamse Logo's)

Generatie
Rookvrij

logo^{VL}

GEZOND
LEVEN

Nieuwe wetgeving

Interfederale strategie voor een rookvrije generatie

Wijziging van de wet van 22 december 2009 via wet van 26 maart 2024:

- ▶ Nieuwe rookverboden in een aantal publiek toegankelijke plaatsen:
 - Op plaatsen in open lucht;
 - Aan de ingang en uitgang van bepaalde publiek toegankelijke plaatsen.
- ▶ Rookverbod in het openbaar vervoer uitgebreid naar al het professioneel personenvervoer + toegangsverbod voor minderjarigen in rookkamers in de horeca

➡ *Inwerkingtreding: 31/12/2024*

➡ *Inwerkingtreding: 15/04/2024*

Nieuwe wetgeving

Welke plekken worden rookvrij?

10 m perimeter

- ▶ Openbare bibliotheken
- ▶ Woonzorgcentra, centra voor kortverblijf, rust- en verzorgingstehuizen
- ▶ Kinderdagverblijven en buitenschoolse opvang
- ▶ Algemene, psychiatrische en Universitaire ziekenhuizen
- ▶ Scholen voor basisonderwijs, secundair onderwijs, hoger onderwijs en academies voor deeltijds kunstonderwijs

Slide 4

Ga0 Stukje toevoegen - waarom komt de wet er - kindomgevingen - beschermen voor rook & vapeverslaving
Gastgebruiker, 2024-09-04T13:10:25.167

Woonzorgcentra, centra voor kortverblijf en rust- en verzorgingstehuis

VAN TOEPASSING

- ▶ Woonzorgcentra
- ▶ Centrum voor kortverblijf
- ▶ Rust- en verzorgingstehuizen

NIET VAN TOEPASSING

- ▶ Assistentiewoning (serviceflats)
- ▶ Centrum voor langverzorging
- ▶ Centra voor dagblijf

Ziekenhuizen

VAN TOEPASSING

- ▶ Algemene ziekenhuizen
- ▶ Psychiatrische ziekenhuizen
- ▶ Universitaire ziekenhuizen

NIET VAN TOEPASSING

- ▶ Psychiatrische verzorgingstehuizen
- ▶ CGG's
- ▶ Initiatieven voor beschut wonen

Kinderopvang en buitenschoolse opvang

VAN TOEPASSING

- ▶ Kinderdagverblijven, ook de tijdelijke kinderopvang
- ▶ Buitenschoolse opvang: kleuteropvang en opvang lager onderwijs
- ▶ ! Kinderdagverblijf in een privéwoning: geen perimeter, WEL verbod aan de in- en uitgang tijdens de periode dat deze publiek toegankelijk is (m.a.w. tijdens de openingsuren van het kinderdagverblijf).

Wat?

Alle producten op basis van tabak en soortgelijke producten (zoals e-sigaretten, kruidenproducten, ...)

Wanneer?

24/7

Voor wie geldt het rookverbod?

► Voor iedereen

- Bewoners,
- Bezoekers,
- Personeelsleden,
- Leveranciers, ...

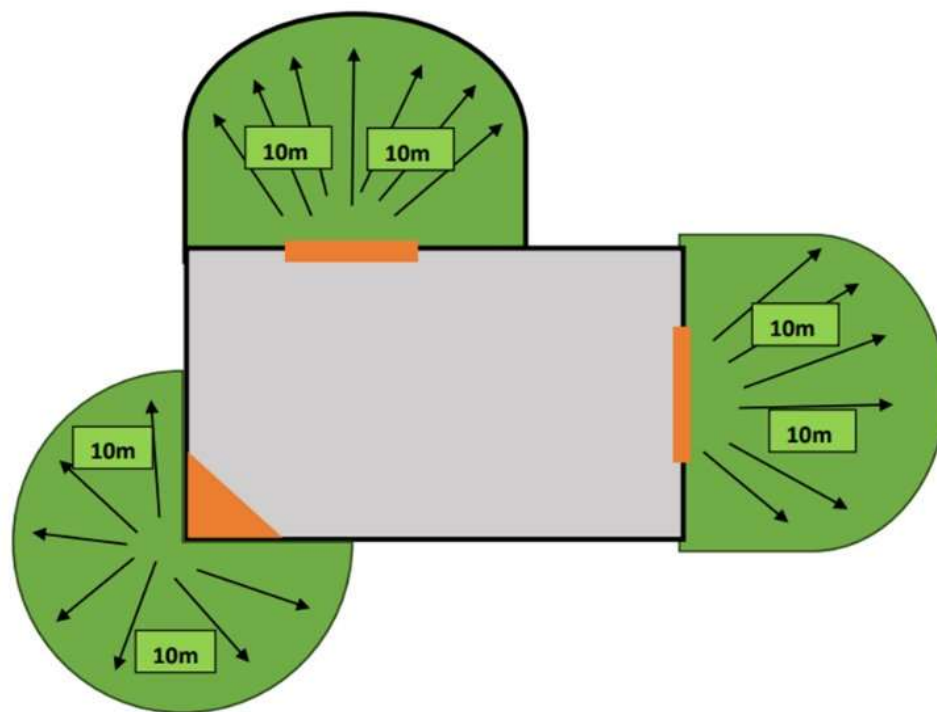
► Niet voor passanten

PERIMETER 10 m

Meten = weten

In-en uitgangen

VAN TOEPASSING

- ▶ Nooduitgangen
- ▶ Ingangen van het personeel
- ▶ In-of uitgang naar een binnenkoer

NIET VAN TOEPASSING

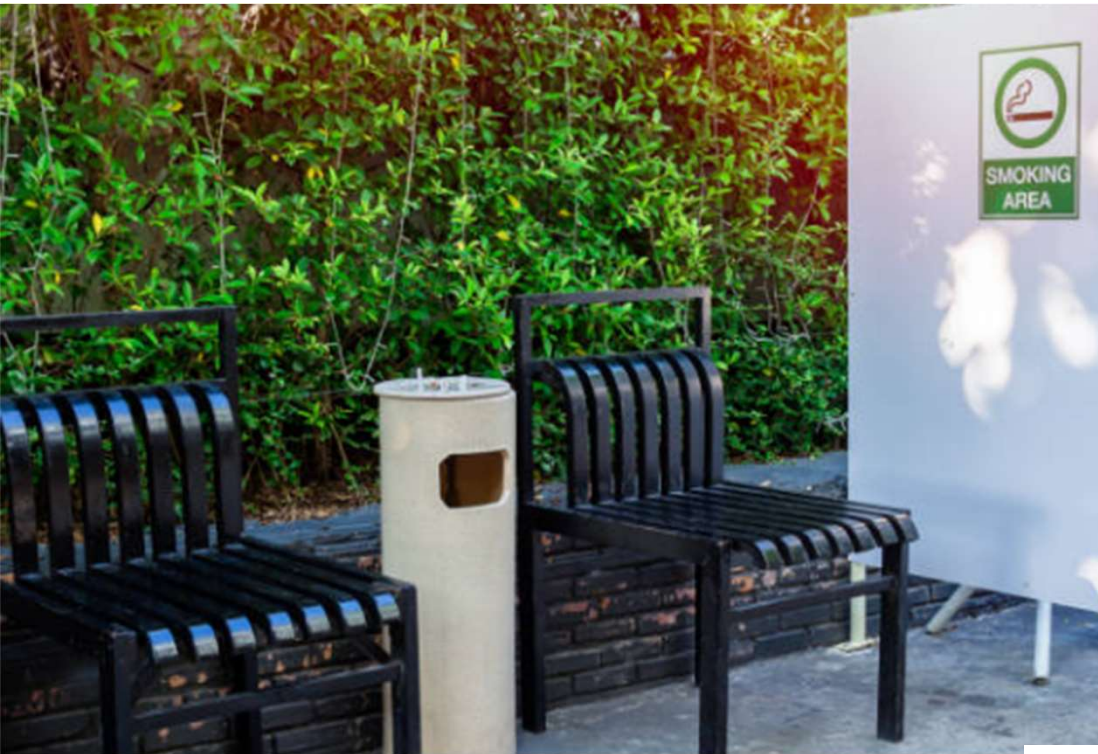
- ▶ Ingangsmarkering
- ▶ Cafetaria opbouw apart op het domein van een perimeter

Let op:

- Gedeelde ingang: rookvrije perimeter geldt wel;
- Voor een in- of uitgang in een gevel van minder dan 10m geldt de perimeter niet. In deze gevallen loopt de rookvrije zone tot aan de grenzen van de gevel
- Obstakels

Bestaande rookzones

Binnen de perimeter van 10 m

► Kunnen blijven bestaan tot

31/12/2028

Volksgezondheid
Veiligheid van de Voedselketen
Leefmilieu

Generatie
Rookvrij

logo VL

GEZOND
LEVEN

Wie controleert? En wat is de boete?

- ▶ Controleurs van de inspectiedienst consumptieproducten van de FOD Volksgezondheid
- ▶ De politie is ook verantwoordelijk voor de handhaving van de wet van 22 december 2009

- ▶ De inbreuken op het rookverbod zijn strafbaar volgens de strafbepalingen van artikel 13 van de wet van 24 januari 1977. Dit betekent dat een uitbater en/of een roker een geldboete riskeren van 208 euro tot 8000 euro.

Signalisatie

- ▶ Alle aanwezigen er kennis van kunnen nemen
- ▶ Bij alle in- en uitgangen moet er signalisatie zijn
- ▶ Vrijheid over hoe dit toegepast wordt
- ▶ Vrijheid: locatie en aantal borden

31/12/2024

Communicatie – vragen

- ▶ Brief april 2024: wijzigingen wet van 22 december 2009
- ▶ FAQ op de website van de FOD: [Vragen en antwoorden over de wijzigingen van de wet op het rookverbod in publieke plaatsen | FOD Volksgezondheid \(belgium.be\)](#).
- ▶ Rappelbrief september 2024:
 - Wijzigingen die op 31/12/2024 in werking treden
 - Link naar FAQ
 - Link naar signalisatie
- ▶ Contact: apf.food@health.fgov.be

Stappen om te voldoen aan de wetgeving

Breng de beginsituatie in kaart

- ▶ Breng in kaart welke wijzigingen voor jullie geldig zijn:
 - Perimeter 10 m
 - Hoeveel in- en uitgangen, nooduitgangen, ...
 - Rookverbod
 - Aanwezigheid van speelplein?
 - Aanwezigheid van sportfaciliteiten? Sportterrein?

Generatie
Rookvrij

logo VL

GEZOND
LEVEN

In overleg met diensten...

Organiseer een intern overleg met de diensten die betrokken moeten worden bij de aanpassingen voor de nieuwe wetgeving

- ▶ Geef uitleg over de nieuwe wetgeving
- ▶ Bepaal gezamenlijk wie verantwoordelijk is voor welke taken en opvolging
- ▶ Bespreek hoe jullie externe diensten/ partners zullen betrekken, welke bestaande overlegplatformen er zijn (vb. Lokale besturen)
- ▶ Bekijk hoe dit kan kaderen binnen het ruimer tabaksbeleid
 - Wat doen jullie allemaal rond roken?
 - Visie: je kan verder gaan dan wat de wetgeving zegt en rookvrij worden met uitzondering van rookruimtes

Generatie
Rookvrij

logo VL

GEZOND
LEVEN

Werk acties uit Communicatie

- ▶ Tijdig en herhaaldelijk (positieve) communicatie naar medewerkers, patiënten, bezoekers, bewoners, ouders, ...
- ▶ Boodschap: wat wordt van hen verwacht + waarom
- ▶ Via
 - Infobrochure
 - Mailing /intranet/ ...
 - Signalisatie (zie verder)
 - Sociale mediakanalen
 - Website
 - Licht- of infoborden
 - ...

Generatie
Rookvrij

logo VL

GEZOND
LEVEN

Signalisatiemateriaal

Er zijn drie mogelijke pistes voor rookvrij signalisatiemateriaal

1

GENERATIE ROOKVRIJ

Download (gratis) of bestel via webshop
www.generatierookvrij.be/webshop
www.generatierookvrij.be/signalisation-gratis

2

EIGEN SIGNALISATIEMATERIAAL

Ontwikkel eigen signalisatiemateriaal

3

MATERIAAL VAN FOD VOLKSGEZONDHEID

De FOD ontwikkelde downloadbare signalisatieborden
www.health.belgium.be/nl/node/46001

Het wordt sterk aangeraden om signalisatiemateriaal te gebruiken met een verwijzing naar de wet (vergemakkelijkt handhaving en creëert duidelijkheid voor bezoekers).

WETSREFERENTIE

Wet van 22 december 2009 betreffende een regeling voor rookvrije plaatsen en ter bescherming van de bevolking tegen tabaksrook.

Een woordje uitleg over

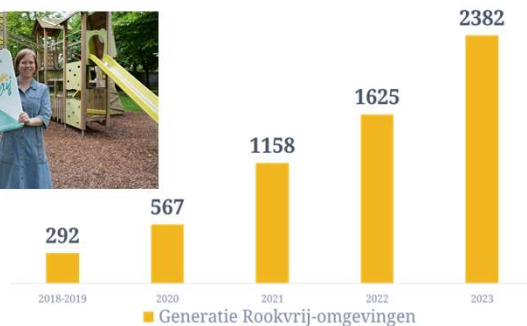
WAT IS GENERATIE ROOKVRIJ?

- **Meer dan alleen signalisatie:** een brede beweging met een gemeenschappelijk doel, kinderen en jongeren beschermen tegen roken en dampen!

Missie:
we willen een samenleving waar niemand nog (over)lijdt aan de gevolgen van roken en meeroken

Visie:
we streven naar een samenleving waar ieder kind geboren van af 2019, het recht heeft om rookvrij op te groeien

Zien roken doet roken
=> Rookvrij moet de **norm** worden

Schrijf je gratis in: buddydeal.be Stichting tegen Kanker

TYPE MATERIAAL

- Verkeersborden, dibondborden, stickers, vlaggen, herasdoeken etc.
- **Verschillende zinnen naargelang:** "hier speel/leer/sport/fuif/ontdek ik (de wereld) rookvrij"
- Personaliseerbaar met **eigen logo!**
- **Indien je al GRV materiaal bezit:** bestel wetsreferentie-sticker via webshop of download (gratis) op website

Voordelen van Generatie Rookvrij-signalisatiemateriaal

BREDE BEWEGING

Generatie Rookvrij is een **brede beweging** van organisaties en lokale besturen. Door je aan te sluiten, word je deel van deze beweging. Samen staan we sterker.

Het brede gebruik de signalisatie zorgt voor herkenbaarheid en impact.

POSITIEVE BOODSCHAP

Je benadrukt het belang van het **beschermen van kinderen en jongeren** tegen (een) rook(verslaving) in plaats van op negatieve zaken te focussen.

FOCUS OP GEZONDHEID

Focus op **gezondheid** en welzijn van iedereen (positieve doelen)

INCLUSIVITEIT

Door te kiezen voor rookvrije signalisatie **betrek je iedereen**. Jong en oud, rokers en niet-rokers: iedereen kan een steentje bijdragen.

GROTER DRAAGVLAK

Mensen zijn meer geneigd om regels te volgen als je ze op een positieve manier presenteert.

Mensen hebben ook hogere motivatie als het over het "beschermen van kinderen gaat"

ONDERSTEUNEN VAN (EX-) ROKERS

Een rookvrije omgeving **doet rokers stilstaan bij hun rookverslaving**. Het stimuleert hen om **minder te roken**. Rookvrije omgevingen zijn ook **gastvrij voor ex-rokers** of mensen die een rookstopponing ondernemen.

MAATSCHAPPELIJKE VERANTWOORDELIJKHEID

Generatie Rookvrij-signalisatie toont dat jouw gemeente of organisatie zich inzet voor een **gezonde omgeving voor haar medewerkers en bezoekers**, met speciale aandacht voor **kinderen en jongeren**.

MAG GEBRUIKT WORDEN VOOR WETTELIJKE TEREINEN

Het Generatie Rookvrij-signalisatiemateriaal mag gebruikt worden om de **wettelijke rookvrije terreinen** aan te duiden

Generatie
Rookvrij

logo VL

GEZOND
LEVEN

3 pijlers van een rookbeleid

Rookvrije omgevingen

Ondersteuning bij rookstop

Tabakspreventie

Ga0 Dit schreven we in de leidraad rond ruimer rookbeleid:

1. Positieve benadering rookverbod

Het belangrijkste succes van rookverboden ligt voor de hand: ze zorgen ervoor dat minder mensen meeroken. Maar ze doen meer dan dat.

- Ze zorgen dat minder jongeren en jongvolwassenen beginnen roken.
- Ze moedigen rokers aan om te minderen of te stoppen met roken.
- Ze zorgen dat de sociale norm over roken verandert en niet-roken steeds meer de norm wordt.
- Ze verhinderen het risico op hervat omdat rokers op minder plaatsen in verleiding komen om te roken.

Draag als Gezonde Gemeente deze positieve boodschappen uit. Zie het wettelijk rookverbod niet puur als een verbod om te roken, maar leg uit waarom zo'n rookverbod net een goede zaak is.

2. Ruimer rookbeleid

Een kwaliteitsvol beleid rond roken en vaperen in je gemeente bekrachtigt niet alleen de keuze van je inwoners om niet te roken, maar zet ook in op een rookvrije omgeving en ondersteunt rokers die willen stoppen.

Durf als Gezonde Gemeente nog een stap verder te gaan dan het wettelijk rookverbod. Wijs jouw inwoners de weg naar een rookvrij leven:

- Maak ook plekken rookvrij die buiten de wetgeving vallen, maar waar ook vaak kinderen en jongeren komen (bijv. terreinen van jeugdverenigingen, ingangen van culturele centra ...).
- Spreek mensen aan die roken op een rookvrije plek. Wijs hen eventueel de weg naar de rookzone.
- Ondersteun rokers bij het stoppen met roken. Wijs de weg naar de rookstopmogelijkheden, of zet een groepscursus stoppen met roken op.

è Logo helpt lokale besturen op weg om werk te maken van een ruimer rookbeleid en het wettelijk rookverbod hierbinnen een plaats te geven.

3. Generatie Rookvrij

Generatie Rookvrij streeft ernaar om ieder kind, geboren vanaf 2019, in elke fase van het opgroeien te beschermen tegen tabaksrook. Het droombeeld is een samenleving waarin rookvrij opgroeien vanzelfsprekend is en niet-roken de norm. Daarom is de ambitie om zoveel mogelijk plaatsen waar veel kinderen en jongeren komen rookvrij te maken.

Generatie Rookvrij kiest voor een positieve benadering en focust op de voordelen van rookvrije omgevingen voor kinderen, voor hun gezondheid én om hen weerbaarder te maken om later niet te roken. Kinderen en jongeren spiegelen zich aan hun voorbeelden en kopiëren gedrag, ook rookgedrag. Als kinderen anderen zien roken, krijgen ze de indruk dat roken normaal is, in plaats van een dodelijke verslaving.

Slide 26 (Continued)

Generatie Rookvrij heeft argumentatienota's en stappenplannen die het jou als lokaal bestuur makkelijker maken om terreinen rookvrij te maken, draagvlak te creëren, je communicatieplan goed op te maken en na te denken over procedures als er toch nog iemand rookt op het terrein.

Gastgebruiker, 2024-08-20T10:10:09.726

Ga0 0 Ik wil gerust deze dia's mee hepen uitwerken

Gastgebruiker, 2024-08-20T10:10:44.539

Ga0 1 Waar zouden we dit kunnen plaatsen? Nog voor signalisatie? En daar de uitleg aan koppelen van Generatie Rookvrij.

Gastgebruiker, 2024-08-20T10:21:41.117

Pijler 1 – Creëren van rookvrije omgevingen

Generatie
Rookvrij

ROOK NIET BINNEN
wanneer ik aan het werk ben.
Stel het roken even uit tot ik weer weg ben.

VERLUCHT
de kamers vóór ik kom werken.
Zet minstens een half uur vooraf de vensters open.

www.jouwhuismijnwerkplek.be

Generatie
Rookvrij

logo VL

GEZOND
LEVEN

Ga0 <https://www.mijnrookvrijezorg.be/>
Gastgebruiker, 2024-08-20T13:08:51.355

Pijler 2 - Ondersteuning stoppen met roken

STOPPEN MET ROKEN?
OOK JIJ KAN HET!

OP EIGEN HOUTJE STOPPEN OF MET DE HULP VAN:

- DE TABAKOLOOG
- TABAKSTOP
- E-SIGARET MET NICOTINE
- HUISARTS/APOTHEKER
- ALLEN CARR
- ROOKSTOPMEDICATIE

GEZOND LEVEN

Tabakstop
0800 31 000
www.tabakstop.be

Vlaanderen

Stichting tegen Kanker

STOP IN MEI MET ROKEN
MET DE STEUN VAN JE BUDDY

Schrijf je gratis in:
buddydeal.be

WAAROM STOPPEN MET ROKEN?

- NA 10 MINUTEN**: JE BLOEDDRUK EN HARTSLAG DAALT.
- NA 12 UUR**: HET NIVEAU VAN KOOLSTOFMONOXIDE IN JE BLOED IS WEER NORMAAL.
- NA 20 JAAR**: JE LONGEN BEGINNEN SLIJM EN TEER WEG TE WERKEN.
- NA 7-10 ROKEN**: JE BLOEDSOMLOOP VERBETERT. LOPEN GAAT VLOTTER.
- NA 2-8 JAAREN**: HOESTEN, PIEPEN EN KUCHEN VERDWINEN.
- NA 1 JAAR**: JE RISICO OP EEN HARTZIEKTE IS GEHALVEERD.
- NA 10 JAAR**: JE RISICO OP LONGKANKER IS GEHALVEERD.
- NA 15 JAAR**: JE RISICO OP EEN BERGENTE IS GELIJK AAN DAT VAN EEN NIET-ROKER.

Pijler 3 – Inzetten op tabakspreventie

Generatie
Rookvrij

de tabakoloog

- Informeren en kennis rond tabak vergroten
- Focust op de doelgroep die nog niet gestart zijn met roken of die nog geen gewoonterokers zijn (experimenteren)

Generatie
Rookvrij

logo^{VL}

GEZOND
LEVEN

Slide 29

LTO

Niet voor iedereen van toepassing (binnen WZC) - Het gaat vooral over jongeren die nog niet roken en ervoor zorgen dat zij niet beginnen met roken. Zien roken, doet roken.

Vooraf een focus binnen onderwijs, voor hun eerder inzetten op bv pijler 1

Lieve Troch, 2024-09-04T12:37:48.376

Naleving verhogen

- ▶ Duidelijke communicatie is cruciaal.
- ▶ Duidelijk zichtbaar maken dat een bepaalde plaats rookvrij is --> signalisatiemateriaal
- ▶ Aanpassingen doorvoeren in bestaand rookvrije zones.
- ▶ Handhaving:
 - "Hoe spreek je iemand aan die rookt op een rookvrij terrein?"
 - E-learning
 - Workshop

Generatie
Rookvrij

logo^{VL}

GEZOND
LEVEN

Hoe verder?

Alle info is verzameld op webpagina Gezond Leven, elk Logo en Generatie Rookvrij:

[Hoe maak je jouw terrein wettelijk rookvrij? | Generatie rookvrij](#)

Veelgestelde vragen

Gezond Leven heeft de FAQ van de FOD Volksgezondheid overzichtelijk georganiseerd op hun website. Zo vind je snel en eenvoudig de belangrijkste informatie voor jouw organisatie.

- Dierentuinen-zoo
- Kinderboerderijen
- Speelterreinen
- Sportterreinen
- Woonzorgcentra
- Ziekenhuizen
- Kinderdagverblijven
- Scholen
- Horeca
- Lokale besturen
- Attractieparken-pretparken

Signalisatiemateriaal

Het **Generatie Rookvrij-signalisatiemateriaal** is toegelaten op de wettelijk rookvrije terreinen op basis van de huidige wetgeving en het beleid van de FOD. **Het wordt ten sterkste aanbevolen om ons signalisatiemateriaal met een verwijzing naar de wet te gebruiken**, want dit maakt het voor bezoekers duidelijk dat zij zich op een wettelijk rookvrij terrein bevinden (ten opzichte van een terrein dat niet op wettelijke maar op vrijwillige basis rookvrij is). **Zo wordt voor de bezoekers van uw terrein iedere dubbelzinnigheid vermeden** met locaties die nog niet rookvrij zijn, bijvoorbeeld stranden, terrassen en evenementen (behalve sportevenementen).

[▶ Klik hier voor meer informatie over het signalisatiemateriaal](#)

Communicatiemateriaal

Wil je de inwoners/leden/ouders/... informeren over de wijzigingen? Download de voorbeeldbrief:

- Voor scholen om ouders te informeren
- Voor sportclubs om hun leden te informeren
- Voor kinderdagverblijven om hun ouders te informeren
- Voor lokale besturen om organisaties op hun grondgebied te informeren

Slide 31

Ga0 Hier een screenshot van de overzichtspagina zetten als deze al klaar is?

Gastgebruiker, 2024-09-02T13:08:48.499

Onbeantwoorde vragen?

▶ FAQ

- [Vragen en antwoorden over de wijzigingen van de wet op het rookverbod in publieke plaatsen | FOD Volksgezondheid \(belgium.be\)](#)
 - <https://www.gezondleven.be/themas/tabak/wet-en-beleid/wat-zegt-de-wet-over-roken/rookverbod-op-publieke-plaatsen-een-antwoord-op-je-vragen>
- ▶ FOD mailadres:
- Bij vragen in verband met controles en sancties kan u terecht bij de inspectiedienst: [**apf.inspec@health.fgov.be**](mailto:apf.inspec@health.fgov.be)
 - Bij vragen in verband met regelgeving kan u terecht bij de cel tabaks- en alcoholbeleid: [**apf.food@health.fgov.be**](mailto:apf.food@health.fgov.be)

Evaluatie Webinar

- Formulier

- <https://forms.office.com/Pages/ResponsePage.aspx?id=LJZe4hF4TUCK1Y5J6Kpj17QOViaFvUFMgAddfvmUZP5UODJaWkxRTzk3U0g5VkNLQkxNQkZGM0VZVi4u>

Bedankt

